

UNIVERSUL LITERAR

Sufl conducere D-lui N. IORGA

UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
cu noile aripi ale Facultăților de Științe și Drept

Spre noile sintese pentru tineret

de N. IORGA

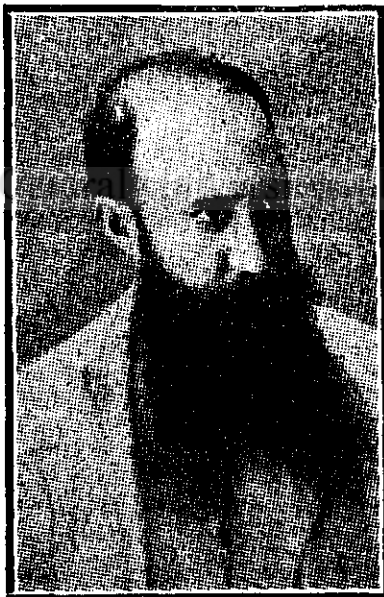
Citã vreme în hotare restrinse trăiam o viață culturală strict națională, o singură preocupare ni se impunea, și ni-am adus aminte, la timpul convenit, de dînsa: să scormonim tot ce cuprinde știința noastră românească, alergînd și la cel mai depărtat trecut și la cel mai umil sătuc și la colțisorul cel mai pierdut din cuprinsul țerii. Față de culturile străine aveam numai o datorie: să luăm de la ele tot ce puteai ca asimilabil, în stare de a fructifica în propria noastră ființă, de a se frămînta în alcătuirea noastră sufletească și să îndepărtăm cu hotărîre tot ce ar putea aduce confuzie într'o formă, dezvoltată în curs de mai multe veacuri, și în care ni recunoaștem toate însușirile.

Mulți dintre cei cari colaborau la această operă de îndelungată răbdare și de socoteală delicată, nu-și dădeau samă că aceia ce părea atît de unitar, ca turnat dintr'un singur metal ținînd la o singură mișcare pentru a cădea într'o formă cu conștiință pregătită era o sintesă în care, puțin la întîmplare veniseră elemente din toată vecinătatea noastră, de la toate națiile de aceiași origine și chiar din civilizația generală a mai multor epoce și că numai focul viu al unei originalități de rasă puternic pronunțată a putut produce acest metal nou care e arama de Corint a multor statui topite în vâlvătaie dogoritor.

Astăzi însă ne găsim acasă, în casa noastră care e și casa lor, cu nații care n'au, ca Evreii, o cultură de împrumut, după locul unde au stat și stau, ci una ieșită din adîncul unei adevărate naturi naționale, legate de un mediu de durabilă dăinuire. Cultura germană, un-

gurească, rusească au devenit culturi ale patriei.

Să iasă din mintea patetizarilor nesocotiți în grija lor intolerantă că aceste culturi, în legătură cu mase mari naționale independente pot fi absorbite, oricît am primi cu plăcere între noi pe orice om vrednic, care a găsit motive de a se alipi de poporul nostru. Și nici nu e bine să înlăturăm dintre noi elemente din care putem profita, din care cu cît vom profita mai mult, cu atît va re-

D I Prof. N. Iorga

ieși mai bine superioritatea cea mai distinsă a unui neam: aceia de a trece fără a pierde nota dominantă dintr'o sintesă existentă în una și mai complexă, deci și mai frumoasă.

Ca să se ajungă la sintesa de eri a trebuit conlocuire de multă vreme, contact necontenit, împrumuturi din inimă prietenească, iubitoare.

Aceste condiții se cer și azi pentru marea sintesă a viitorului românesc, dar una nu se poate găsi astăzi: acea lungă vreme de atingeri și schimburi care a fost îngăduită de alte împrejurări.

Adecă trebuie grăbit artificial ceia ce natural ar cere prea multă vreme.

Așezăminte speciale au această chemare.

De aceia am îndemnat să se creeze acela care poartă numele Regelui Ferdinand, așezămîntul contactului sufletesc între națiile țerii.

El va trebui, sub egida Ligii Culturale, să creeze căminuri de scurtă conlocuire între intelectualii lor, să organizeze vizite de la unii la alții, să i pună alături în publicații comune, să transmită între dînșii cele mai alese produse literare.

Această idee n'are aface cu ce vrea, târziu sau ba, să întemeieze cu ajutorul Camerelor, Guvernul.

De aceia subscripția deschisă de „Universul” nu trebuie socotită ca închisă. Și nici nu trebuie să se rușineze cineva dacă dă puțin.

Celor cari ne cetesc cu plăcere și ne înțeleg, li fac, aici, un apel călduros: ori ce sumă se poate trimete și cu cît vor fi mai mici subscripțiile celor fără avere, cu atîta în această creațiune se va simți mai bine ceia ce dorim mai mult: un act popular.

Un leu studentesc, care dovedește că sint tineri cari înțeleg „drumul drept” al adevăratului naționalism, face mai mult decît dacă ar da bogatul miile de lei pe cari mi le-a refuzat până acum.

N. Iorga

Epigramă

Studentilor cari studiază

*Mai sint naivi, ce cu candoare,
Cultivă gîndul și tiparul:
N'au observat și dînșii, oare,
Ce lesne-i să convingi cu parul?*

V. Bogdan

Rostul „Universului Literar“

„Universul Literar“ tinde să devie, supt îngrijirea Domnului Profesor Iorga, o tribună, în care literatura cea mai sănătoasă, bazată pe ideea națională, și patriotismul cel mai luminaț să încălzească sufletele la flacăra comorilor trecutului și să pregătească viitorului o generație de scriitori, lipsită de scăderile și de materialismul contemporanilor asupra cărora războiul a lucrat cu fatalitatea datorită marilor cataclisme.

Dr. Stelian Popescu
Directorul ziarului „Universul“

După sfortșarea extraordinară făcută pentru realizarea unității naționale, la care a luat parte pînă și copiii supt forma cercețășiei — dacă, pînă la un punct, este explicabilă oprirea avîntului literar destul de pronunțat cu un deceniu mai înainte, nu mai este nici un motiv astăzi să nu reintrăm pe calea sănătoasă de altă dată și să nu stăvilim curențele periculoase, care supt tot felul de forme împrumutate literaturilor decedente, tind să ni compromită pînă și trecutul literar cu care ori ce alt popor s'ar mindri.

Publicarea acestui număr special destinat studențimei în

care penele cele mai sănătoase și-au dat întîlnire, poate fi socotit ca punct de plecare pentru noile cărări ce se deschid tinerilor generațiuni, iar grija deosebită pe care marele profesor și apostol al neamului, dl. Iorga, o pune pentru redactarea acestei foi, ne îndreptățește să multiplicăm sacrificiile pentru ca ținta noastră să fie atinsă cu toată indiferența ce pînă azi, o constatăm din partea aceloră cari chemați să aprecieze aceste sacrificii nu li-au dat urmarea necesară.

Cunoaștem prin noi înșine greutățile începutului și pericolele ce stau în calea tineretului, dacă o literatură sănătoasă nu-i dă sprijinul necesar în ceasul cînd cărările vieței i se deschid în fața umanitarismului interesat — ca să nu i zicem deșănțat — cu care unii scriitori caută astăzi, să zăpăcească mințile încă neîndeajuns de formate ale tineretului, pentru ca la umbra lui să-și pună în aplicare planurile diabolice de distrugere a statelor naționale cine știe ce neofit gros și gras plătit de dușmanii noștri, — trebuie să-i aplicăm botnița de care are absolută nevoie.

Sîntem țară mare, sîntem și destui romîni astăzi cu simțul răspunderii nealterat, pentru ca să putem opune curențelor literare bolnăvicioase, stavila necesară. Și o vom face.

Stelian Popescu

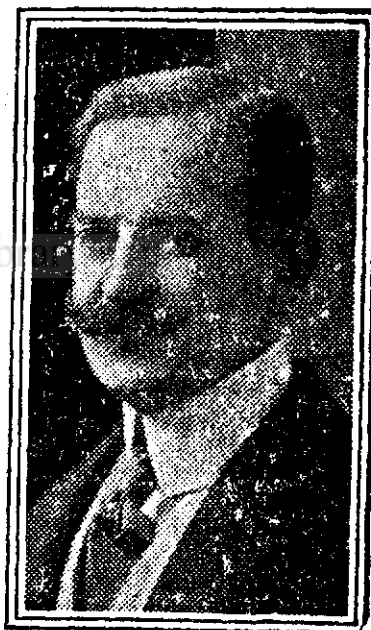
Atributul Dumnezeirei este creația, Munca însă, făcînd pe om să creadă, l'a apropiat de Dumnezeu.

G. Tașcă

Causa adevărată

Recentele tulburări ale studențimei universitare au arătat că există o stare precară în viața tinerimii noastre universitare, care izbucnește din cînd în cînd la suprafață!

Causele determinante nu au în realitate nici o importanță, căci ele nu fac decît să ni arate, celor cari nu vrem să vedem realitatea înnăbușită printr'o aparență de calm foarte fragilă, care nu așteaptă decît o ocașie prielnică pentru a se desveli.

Dr. Toma Ionescu
Decan al Facultății de Medicină din București

De aceia orice remediu adus cauzei determinante, ocașional, nu poate vindeca starea reală sufletească a studențimei noastre universitare.

Calmul definitiv nu poate fi obținut decît atunci cînd ne vom scobori în adîncul inimii studențimei noastre, unde vom descoperi cauza reală a stării precare de care suferă și dacă vom fi în stare să lecuim această cauză numai atunci vom putea soluționa chestiunea atît de arzătoare și de importantă pentru viitorul acestei țeri: chestiunea studentească.

Pentru mine, cum am spus în nenumărate rânduri, cauza profundă a nemulțămirii studențimii universitare este starea ei precară atât materială cât și morală.

Ameliorarea stării materiale va aduce cu dînsa de-sigur, vindecarea boalei sufletești.

Acesta ar trebui să fie scopul nostru pentru a le cui și a oțeli sufletul studențimii noastre universitare.

Prof. Dr. Toma Ionescu

Universitatea socială

Considerații asupra unei politici sociale studențești

Universitatea concepută la început ca instituție religioasă, apoi ca instrument de dominare politică, ori ca așezămint de pregătire profesională, a devenit azi o instituție socială.

Căci Universitatea nu este azi o simplă chestie de administrație și reglementare, de formalism fără cuprins, de cursuri pentru examene și de exămine pentru cariere; ea este în realitate un sistem social de funcțiuni și relațiuni.

Funcțiile Universității sînt sociale, căci Știința, însoțită de finalitate universitară, face parte integrantă din constituția societății; prin știință se formează caractere, iar prin știință și caractere se creează demnitatea profesională, adică cariera.

Universitatea împinește astfel o funcție socială de o importanță etică și politică incalculabilă, căci viața socială și politică așteaptă de la Universitate să își se dea profesioniști eminenti și directori de conștiință, conducători ai opiniei publice, cari împreună să formeze elita și nobleța națiunii.

Numele general de universitate nu însemnă însă numai o funcție socială, ci și un ansamblu de lucruri, fapte și voine, mai precis un sistem de relații: raporturile Universității cu Statul și societatea; viața materială și culturală universitară în raport cu studenții; relațiile studenților între ei, ale studenților cu autoritățile universitare și, în sfîrșit, raporturile studenților cu profesorii.

După cum vor exista sau nu aceste raporturi, așa va fi cri, propriu zis, nu va fi, Universitatea. Organizație, planuri, metode, gânduri, cuvinte despre Universitate, totuși se reduce la unificarea armonioasă și fericită a acestor relații dezvoltate și vii.

Nu mai în acest fel universitatea devine o instituție, iar înțelegerea ei una dintre cele mai însemnate și fermecătoare probleme sociologice; această cercetare se face însă, din nenorocire, foarte rar și atunci fără adîncime. Așa, pentru a da un exemplu recent, cooperarea intelectuală de pe lângă Societatea Națiunilor a pus în centru preocupărilor ei studiarea problemei universității, publicînd ca o dovadă a intențiilor ei, un „Bulletin de l'Office international de renseignements universitaires,” care pînă acum nu însemnă însă decît o desis.

Dr. Dimitrie Gusti

Profesor la Universitatea din București și Președinte al Institutului de studii sociale.

Înainte de apariția organelor Societății Națiunilor, Seminarul de Sociologie al Universității din București a întocmit un „Program studențesc pentru organizarea vieții „universitare” și a elaborat în același timp un chestionar, care să

stea la baza unor anchete universitare în stil mare (vezi „Arhiva pentru Știință și Reforma socială”, 1924).

Aceste lucrări făcute cu un deosebit avînt de studenți în sociologie din București au izvorit din convingerea științifică că fără date precise asupra stărilor și faptelor universitare și studențești o bunăvoiață, oricît ar fîea de generoasă, ar rămînea suspendată în aer și așa zisele reforme universitare ar apuca ca ea comod bătătorită a lipsei de directive serioase în rezolvirea adevăratelor probleme sociale studențești.

Lucrările acestea au rămas pînă azi în stare de proiect și așteaptă încă un Senat universitar binevoitor și înțelegător ca să se înfăptuiască.

Programul studențesc preconizat ca un întreg sistem de politică socială academică. Iată cîteva din principiile sale mai însemnate. Viața universitară trebuie democratizată prin introducerea votului studențesc universal, secret și obligator, în alegerea diferitelor organe de conducere a asociațiilor și de administrare a gospodăriei (cămînie, cantine) pentru a da astfel conducătorilor studențimei prestigiul și răspunderea necesară; această participare obligatorie va aduce după sine dezvoltarea intereselor și înglobarea efectivă a studenților în rosturile universitare.

Studențimea trebuie să devină din obiect, subiectul reglementării ce o privește; este nevoie deci să se stabilească care sînt drepturile ei în cadrul datorului, ce le are către alma mater; de aci principul participării studențimei la deliberările organelor universitare asupra chestiunilor care o privesc de aproape, cum ar fi, bunăoară, disciplina universitară.

În sfîrșit s'a afirmat principiul binefăcător al auto-ajutorării studențești și s'a pășit la crearea unui „Birou de informație, înlesnire și asistență universitară.” Biroul a luat ființă în 1924, activitatea lui a avut să înfrunte toate dificultățile posibile: lipsa de local, de buget, deci de personal permanent și mai ales ignoranța și neîncrederea cu care e primită în deosebire la început orice inovație.

Totuși, acest „Birou” are o menire splendidă, căci el singur va putea înfăptui adevărata organizare a vieții universitare, după cum reiese clar din oficiile ce-l compun. Cel dintîi oficiul de informație, propunând toate informațiile în legă

tură eu viața academică din țară și din străinătate, privitoare la universități, facultăți, școli speciale, programe, regulamente, condiții de înscriere, taxe, burse, clinici, laboratorii, seminarii, biblioteci, examene, cămine, cantine, ș. a. m. d. Informațiile se extind asupra societăților studențești (pe facultăți, județe, culturale, sportive și științifice), ca și asupra manifestărilor vieții culturale și economice, morale, religioase, politice și sociale de la noi și din alte țări.

Al doilea oficiu, de *găsire de ocupații și de găzduire*, tinde să rezolve o bună parte din problemele de ordin material ale studenției. Activitatea desfășurată de acest oficiu este deosebit de importantă pentru tinerimea universitară, care va putea găsi, prin el, răpede și fără trudă mijloacele de adăpost și de susținere (meditații, funcții în instituții particulare și publice, burse, etc).

Oficiul de *librărie* pune la dispoziția studenților cărți române și străine, reviste și rechizite, cu prețuri supt cele din comerț; tot aici se organizează împrumutul cărților, ca și procurarea pe un preț modest a cărților uzate.

Un oficiu care umple o lacună simțită este acel al *corespondenței*; el dă informații scrise studenților, care, în diferite timpuri ale anului, nu pot fi în centrele universitare, face înscrieri pentru tinerii care sînt în provincie, ș. a. m. d. Oficiul corespondenței mai are apăsătoare misiunea a primi corespondența studenților și a diverselor organizații studențești și a o înmîna, prin serviciul său, celor în drept, în loc să se piardă, cum este cazul acum, prin cancelarii și prin afișările deschise de pe sălile universității.

În sfîrșit, alături de aceste oficii, care au funcționat, se va înființa un al cincilea, de *informații internaționale*, ce va stabili legături și cu străinătatea, în special cu comunitatea de cooperare intelectuală internațională de pe lângă Societatea Națiunilor, astfel încît să poată informa lumea școlară de preutindeni despre viața noastră universitară și extrauniversitară, făcînd propagandă pentru școala și cultura românească, atît prin informațiile directe ce le trimete, cit și prin publicațiile de care se îngrijește.

Pe lângă aceste oficii se năzuiește a se încorona opera biroului în crearea unei *case a studenției*, care să cuprindă o sală de lectură,

de muzică, de discuții, de cinematograful, o sală specială a revistelor și a ziarelor, o asistență medicală gratuită, un bufet, băi, ateliere de lucru manual, adăpost pentru excursioniști, cantină, săli de educație fizică, de jocuri de interior.

Această *Casă a studenției* este de altfel, s-ar zice bucuria noastră, pe punctul de realizare, datorită laudabilei inițiative a ziarului „Universul”, care a colectat, ni se pare tocmai în acest scop, o frumoasă sumă.

Pentru moment se urmărește deschiderea încă în acest an a unei *săli de reviste și ziare*, precum și tipărirea unui *calendar și almanah* studențesc (cu trei capitole mari: Capitala, Universitatea și Viața studențească).

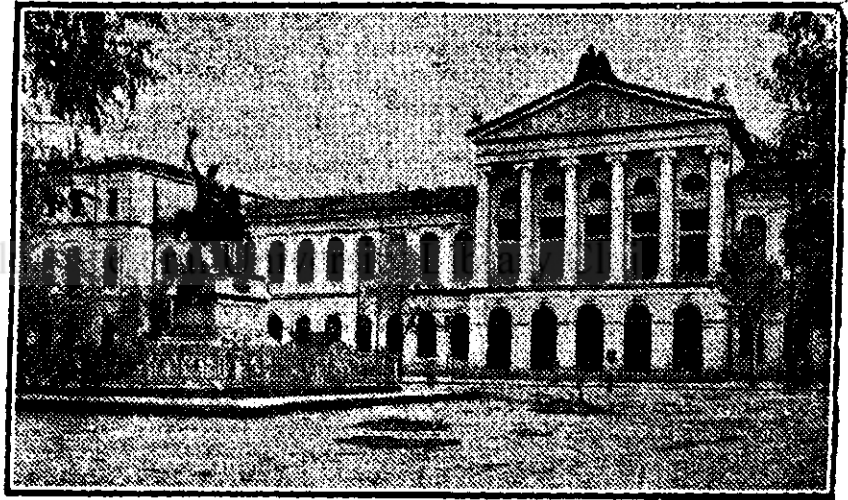
Iată programul de politică socială

expus aici pe scurt și care vorbește dela sine fără nici o pledoarie stilistică, merit de a reînvi fundamentul universității și a o transforma într-o universitate socială.

O bună parte din acest program, o recunoaștem, este alcătuită din dorinți și speranțe.

Să nădăjduim că anul universitar, ce se deschide acum, va realiza un maximum posibil prin munca comună a autorităților, profesorilor și studenților. Căci să se știe: rațiunea suficientă a unei universități nu poate rezida azi în planuri seducătoare, ci într-o politică socială conștientă și efectivă.

Amintire Supt

Universitatea (vechea clădire)

EPIGRAME

Domnului N. George

I

*Cu pietrele, ce ani de-a-rîndul,
Prietenii ți-au aruncat,
Ți-ai construi, nu simplă casă, --
Cum vrea Papini, -- ci palat.*

II

*Discipolii ți-aruncă pietre;
Et, fără de resentiment,
Le adună, plănuiind să 'nalțe
Recunoștinței monument.*

III

*Putefi de cit dispreț simți, o glorie
Semne, cînd vă 'mproașcă birfitorii?
Ori freamătă de indignare sorii,
Cînd zdreanța ți-o aruncă 'n față norii?*

V. Bogrea, profesor la Universitatea din Cluj

Abstracție și realitate

Imprejurările în care trăim după războiu au impus studiilor științifice o apropiere mai simțită de realitățile vieții: semnul cel mai înalt al acestei tendințe a fost crearea, în sinul Academiei de Științe din Paris, a unei secțiuni speciale pentru „aplicările științei la Industrie“.

Deja, în timpul războiului, în Franța, teoria abstractă și practica reală își uniseră în mod util eforturile în vederea cercetărilor și invențiilor cari interesau apărarea națională.

D. D. Pompeiu
Profesor la Facultatea de Științe din
București
Agreat la Sorbona

Dar, dacă viața pe care o trăim, și mai ales lupta economică care a urmat luptei militare, accentuează această tendință de a readuce cercetarea științifică la adevărata ei origine: realitatea, nu trebuie să uităm că, condiția esențială a dezvoltării oricărei științe este abstracțiunea și cercetarea desinteresată.

Așa fiind însă, știința ideală cu formalismul și cu abstracțiile ei, nu se opune ea oare tendinței de a pune în legătură cercetările savanților cu realitățile vieții?

— De loc.

Tocmai natura ei abstractă permite Științei ca rezultatele ei, extrase din realitate dar ridicate de-asupra tuturor realităților să se poată răsfrînge apoi, după trebuință, la cît mai întinse și mai felurite cîmpuri de aplicare concretă.

În acest înțeles s'a și zis, așa de bine, că între știința adevărată și între viața practică nu poate fi antagonism ci un raport de continuă înlesnire reciprocă.

Tot așa între științele abstracte și cele concrete.

Fără a căuta prea departe exemple în istoria științelor, e destul să ne gândim la actuala teorie a relativității, atît de faimoasă, care tinde să desăvîrșească icoana noastră despre

lume. Ar fi putut oare să se înjghebe această teorie nouă, care se aplică la lucruri atît de concrete precum sînt *Mecanica* și *Fizica* Universului nostru, dacă făuritorii ei nu găseau la îndemînă rezultatele de o înaltă abstracțiune precum sînt cele ale teoriei grupurilor (ca fundament al Geometriei) și al calculului diferențial absolut?

Să nu coborîm deci Știința supt pretext că ea trebuie să serve Realitatea concretă. Pentru că tocmai dacă e legată de realități imediate, Știința nu și poate aplica rezultatele ei la domenii mai întinse și pierde astfel tocmai din valoarea ei practică.

D. POMPEIU

Calea mîntuirii

De zece ani omenirea înfruntă una din cele mai grele rennoade, din cîte i-a fost dat să treacă.

Luxul și sărăcia, risida, alătura de miseria fizică și morală, și din cauza lor o stare de sînt anarhică, — acestea le vedem afirmîndu-se cu tot mai multă putere, în decursul acestor din urmă zece ani.

Care să fie cauza acestei stranii stări de spirit?

Acei cari, de vreme îndelungată vîd în capitalism cauza tuturor rețelilor, cred că îndreptarea ucirilor nu se poate face de cît prin o revoluție socială, care sfîrșind ordinea stabilită, să o înlocuească cu alta mai bună. Aceasta este evanghelia socialistă.

Dacă însă înainte de războiu, doctrina socialistă putea ademini, prin frumusețea construcției ei, mințile tineretului, după războiu însă, această doctrină nu mai poate fermeca pe oameni.

În ad vîr, înainte de războiu exista o cantitate considerabilă de bunuri de consumație, și una și mai mare de insirimente de producție, — de capitaluri, — care dădeau posibilitatea unei producții mereu crescînd. În vreme de patruzeci de ani de pace continuă, lumea, grație unei activități prodigioase,

acumulase toată această cantitate enormă de bunuri.

În timpul războiului însă toată această bogăție s'a risipit, mare parte din capitaluri s'au sfărîmat.

Dacă înainte de războiu se putea susține o nouă ordine socială, în care să domnească mai multă fericire, ordine socială care să fie basată numai pe o mai bună împărțire de bunuri după războiu, lipsind bunurile, nu mai avem ce împărți, — iar capitalurile fiind distruse nu mai avem ce socializa în vederea producerii viitoare.

Ceia ce s'a realizat în Rusia — egalitatea în miserie, — nu mai tentează pe nimeni.

Soluția chestiunii sociale nu mai apare ca o problemă de repartitie, ci mai ales ca una de producție de bunuri.

Dacă însă doctrina socialistă nu ni poate da r mediul stării actuale de lucruri, — tot așa de puțin vom găsi remediul în antipodul socialismului, în antisemitism.

Și a făcut drum ideea că pricina tuturor rețelilor de cari suferim, stă în speculă.

Speculantul, traficantul, îmbogățitul de războiu, este pricina înrețirii în serie în care ne zbatem. În vreme ce o lume întreagă sără-

cește, el se îmbogățește. Era ușor să se tragă concluzia că îmbogățirea unora este cauza sărăciei celorlalți.

Speculantul, traficantul, îmbogățitul de războiu însă, este, în majoritatea casurilor, ovreiu, pentru că el deține, aproape, monopolul spekulțunii. Remediul ar consta dar în înlăturarea ovreului pe o cale ori pe alta, din organizarea economică.

Iată una din fețele chestiunilor sociale și una din cauzele antisemitismului. De sigur mai sînt și altele de ordin național ori politic, dar de acelea nu ne vom ocupa în articolul de față.

G. Tașcă

Prof. la Universitatea din București

Causa lipsei de bunuri, cauza sărăciei din care nu putem eși, cauza mizeriei în care ne zbatem și a anarhiei de spirit ce decurge din ele nu este speculantul. El nu este decît un efect al stării economice tulburate în care trăim, nu o cauză a ei; el nu face decît să profite de o stare de lucruri care există și care e datorată altor cauze. În zădar vom lua dar măsuri împotriva lui. Cîtă vreme nu vom suprima însăși cauza răului, el va rămâne.

Dacă nici socialismul, nici antisemitismul nu ni pot da remediul răului ce ne bîntuie, atunci unde vom găsi mîntuirea?

Ca întotdeauna și ca pretutindeni remediul îl găsim în muncă.

Lumea are nevoie, — pentru a reintra în paradisiul din care a scos-o războiul, — de a-și reface averile pierdute.

Numai munca fără preget, — în-

temeiată pe îndemnul dat de proprietatea individuală, — ni poate apropia de țel.

Societatea va pretui tot mai mult pe aceia care, prin desoinia și munca lor, vor apropia omenirea cu un minut mai curînd, de această țintă.

De aceia în lupta sterpă și a orelor pierdute în sfîrșiri inutile și fără rezultat, tineretul trebuie să se pue pe muncă rodnică și pregătire serioasă.

Chiar în lupta economică aprigă care înăuntrul aceleiași națiuni se dă între elemente diferite, este față de îndoială că acei mai pregătiți și cei mai muncitori vor învinge.

Cînd dîstinsul meu coleg dela Iași, d. A. C. Cuza, în unul din

discursurile sale, dădea ca soluție a chestiunii vreești, lupta pe cale economică, la această pregătire a tineretului și la această muncă fără odihnă, se gîndea de sigur.

Nu cunosc însă mai bună metodă de pregătire decît adunarea cunoștințelor utile în vremea cît în studiu, și nu cunosc mai bun sistem pentru împrăștierea anarhiei ce domnește în spirite de cît munca disciplinată și liniștită după ieșirea din școală. Numai astfel vom putea lupta împotriva acelor care nu dăptă dreptul la viață.

G. Tașcă

Epoacă de creațiuni culturale

Multă vreme năzuințele poporului român s'au îndreptat spre un singur ideal: acel al întregirii și întăririi externe a Patriei. Avînturile sufletului tinerimei și toate manifestările colective, generoase și desinteresate, au fost îndrumate de acest ideal.

Acum întregirea neamului este aproape desăvîrșită. Rămăși a oare tinerimea română desorientată?

Un popor, care a trăit sub asuprirea unor neamuri străine, sau supt mizeria ce se impune celor ce stau în așteptarea unui vis îndeplinit, s'a împărțit puțin din bunurile civilizației timpului său. Masa cea mare a poporului român este rămasă în urmă pe drumul civilizației și a bunei stări materiale. Găbrea acestui proces de evoluție este una din marile merite ale tinerimii.

Desvoltarea economică a maselor pune primele jaloane ale civilizației. Bogăția materială mărește forțele sufletești ale omului și creează altele noi. De aceia perfecțiunea tehnicii economice, în toată felurile de activitate economică, și valorificarea bunurilor latente, derivat: din forțele ascunse ale naturii și ale omului, este opera cea mai de seamă, pe care tinerimea de azi, clasa producătoare și condusătoare de mine este chemată să o împlinească.

Spritele distinse, eșite dintr'un popor dezvoltat economic și înălțat prin cultură, trec granițele țării și ale timpului lor, și creează operele de valoare mondială, care

trăesc viața multor generații. Aceste creațiuni apar în toate domeniile activității umane: artă, gîndire filosofică, concepțiuni economice și sociale, descoperiri fizice și chimice, aplicațiuni tehnice. Ele nu sînt însă produsul unei științe trecătoare a spiritului, căci aceasta nu este însoțită de perseverența unei vieți

D-I Prof. Dr. I. N. Angheliescu
Rectorul Academiei de Inalte Studii
Comerciale și Industriale

întregi. Iată deci o lume întreagă de producții, menite să îndeplinească năzuințele spiritelor celor mai pretențioase și mai însetate de activitate: prin ele aducem noi contribuția poporului român a civilizației omenirii; în ele se topește și se

imprimă genialitatea neamului. Unirea sufletească a tuturor elementelor românești, disperate ori despărțite prin conflictul în ereselor zărnice, se cimeritează în aceste opere, care formează pentru fiecare generație: sau o tradiție, sau o aspirație națională.

Se vor găsi în tinerețea română de azi forțe destul de puternice, pentru a lumina aceste cărări, care duc spre aceste noi idealuri ale romnismului?

I. Angelescu

AN NOU

Porțile școlii se deschid.

Setoși de lumină elevii se reped în valuri, în inima școlii, prin porțile deschise, pentru a eși mai înțelepți. Acolo mințile lor tinere vor frământa adevărurile vechi în forme nouă, pregătindu și astfel instrumente din ce în ce mai tăioase pentru lărgirea tunelului care străbate stînca rezistentă a necunoscutului.

D-1 Victor Vilcovici
Rectorul Școlii Politehnice din
Timișoara

Însă pentru o bună reușită, trebuie călitate mințile la focul sincerității. Cel ce intră în școală

cu mîntea încătușată în lanțurile prejudecății se găsește nearmat în fața neștiinței. Școala va trebui întîiu să-i purifice mîntea: numai așa o va putea face folositoare lărgirii tunelului.

Un gînditor al lumii vechi pretindea celor ce intrau în templul său filosofic, cunoaște-

rea științelor matematice. Pentru a pătrunde însă în templul luminii și al adevărului trebuie să se ceară tinerilor discipoli ceva mai mult: virginitate și liniște sufletească.

I. Angelescu

Solidarismul Universitar

de ION SAN-GIORGIU

Prof. Suplinitor la Facultatea de litere din București

Avem universități, profesori și studenți, nu avem însă o viață universitară. În alte țări, anii petrecuți la Universitate sînt pentru tinerii veniți de pretutindeni nu numai prilej de studii aride, dar și trăirea unei vieți noi, aproape deosebită de aceia a restului societății.

Studentimea în Germania, Anglia și Elveția e o clasă socială aparte, cu drepturile și îndatoririle ei, bucurîndu-se de o considerație publică deosebită. Lumina vede în ea, cu drept cuvînt, pe conducătorii de mîntea ai societății. În dragostea cu care este întîmpinată e desigur și un omagiu adus tinereții.

Dar poate că această considerație se dă aiurea vieții academice și pentru că aceasta are un caracter unitar și reprezintă o desăvîrșită solidaritate între corpul profesoral și studentime. Profesorii nu trăiesc în țările Apusului alături de studenți, ci în mijlocul lor. Eșiți și ei din aceeași variată viață studentească, se consideră nu numai ca dascăli, dar ca prieteni și îndrumători de fiecare oră ai studenților. În fiecare profesor trăiește ceva din studentul de odinioară și fiecare student vede în profesorul său pe un student îmbătrînit. Căci o adevărată universitate e aciea în care profesorul învață și el aplicînd știința odată cu studentul. Ce sînt oare seminarile universi-

tate din străinătate altceva de cît laboratorii științifice în care profesorul și studentul lucrează la olaltă?

Universităților noastre li lipsește solidaritatea între profesori și studenți. Prea consideră dascălii noștri profesorații ca un sport sau ca un titlu, și prea puțin ca o misiune. În cel mai bun caz ei se mulțumesc a fi slujitorii unei catedre și ai unei științe, de care atît de greu se apropie studentul lipsit de timp și fără bibliotecă.

Nici o învoire nu se va putea aduce vieții universitare românești, dacă se va păstra distanța care există între profesori și studenți și dacă nu se va crea acea intimitate, de care au atîta nevoie universitățile noastre. Se vorbește de o bucată de vreme de crearea unui cartier universitar, în care să locuiască laolaltă profesori și studenți. Nu cred că această organizare pur materială ar putea schimba mult. Numai cînd studentul va avea conștiința deplină a rolului său cultural, și numai cînd profesorul se va apropia prietenește și camaraderedește de student, se va crea acel solidarism universitar, care ar putea feri studenții de curentele excesive, de care au fost cuprinși în ultimii ani.

Ion San-Giorgiu

Cuvinte pentru studenți

Nici odată n'am fost mai încurcat în fața condeiului decât acum, când ni se cere să

D. I. Nona Otescu
Directorul Conservatorului de Muzică și
Artă dramatică din București

scriem ceva pentru numărul „Universului Literar”, închinat vieții universitare.

Sînt totuși bucuros că mi se cere prosă și nu musică.

Să scriu umila-mi părere asupra vieții universitare actuale la noi, mă tem să nu cad în uritul rol al celui ce dă sfaturi.

Mă mărginesc deci să urez studenților noroc și sănătate.

Noroc, fiindcă generația mea nu l'a avut, și sănătate, fiindcă sănătatea generației noastre (mai ales cea morală) a fost mult zdruncinată de războiu.

Ori cînd studenții mă vor găsi alături de ei pentru drepte revendicări pe tărîmuri culturale, artistice și naționale.

T. Nona Otescu

HYPATIA

Cuvîntul mi a venit în minte cu prilejul unei proaspete visite la Văleni. Cine s'a bucurat să intre în încăpătoarea sală de cursuri n'a putut să nu fie izbit, nu numai de frumuseța, dar și de mulțimea fișurilor colorate, fotelor și bluselor cu fluturași. Printre ele, hainele negre ale învățăceilor masculi arătau ca niște pagini de ceaslov afumat, uitate într'un album cu flori și madrigale.

Contrastul era îngrijitor. Oare lumea aceia feminină era acolo ca să învețe? Ori cit de ciudat, de sigur că da. Cine a văzut-o cuminte și aplicată, luînd cu furie note și trează la toate problemele științei și ale vieții, și-a spus încă odată că cei mai buni studenți ai noștri sînt studentele... Cine le-a văzut apoi în Casa de Misionare, de alături, luminoasă și curată ca pentru un vesnic Paști, vred-

nică și zumzuitoare ca un stup, își va fi repetat că gospodăria nu exclude intelectualismul și sorțului îi șade bine cu o carte la piept.

D-I Dragoș Protopopescu
profesor la Universitatea din Cernăuți

Și aceasta ne duce la psihologia femeiei noastre, expresie — Imi vine să cred — mai ti-

pică a neamului nostru decât bărbatul.

Sîntem, fără să recurgem la criteriul lui Otto Weininger, din neamurile feminine. Ascendența femeiei în viața noastră de toate felurile, de la politică la arta casnică, nu e un accident bucureștean — cum nu e, ca la poporul american cu bărbați stultifiați de muncă, despersonalizați și absenți ca o mașină, un accident tehnic. E o fatalitate, care e în acelaș timp și un farmec al rasei noastre să împreunăm forța cu fragilitatea și serioșitatea în fața destinului cu un simț cochet, galant, risipitor—cavaleresc adică—al vieții care trece...

Intelectualismul, această apucătură femelă a umanității, care face dintr'un dascăl o fată bătrînă și dintr'un filosof o bonă, nu putea să nu ne bîntuie.

Se poate spune deci în liniște, că studenta romînă e printre cele mai eminente studente europene. Cine le a cunoscut puțin, știe că studenta francesă e afectată și ignoră, iar cea englesă lîncedă și saturnină. Cea germană nu mai e studentă, ci student-procesul aici se inversează. Cît despre cea americană, ca întreaga rasă, nu există.

Hypatismul spiței noastre să nu ne alarmeze însă, și dacă dăscălița de acum cinsprezece veacuri, din Alexandria, era ucisă de creștinii geloși, feministele noastre să știe că un singur lucru le poate omori, depărtarea de faptul vieții. Cartea nu e numai decît necesară să fie un prilej de poză statică, iar pupitrul e bun cu condiție să nu anchiloseze.

Pedantismul e cel mai cumplit divorț cu lumea și unui astfel de divorț îi sînt de preferat toate mesalianțele și adulterele acțiunii...

Repetînd frasa de mai sus, cei mai mari regi ai Europei au fost regine, iar epoca cea mai bărbată din istoria celui mai bărbat

bat din neamuri a fost o epocă a femeilor. Epoca celor două fantastice Marii, a precocei Lady Jane Grey, care scria în cel mai frumos caracter italian al vremii și care cetia, între două partide de vânătoare, pe *Phaëao* în original, epoca Elisabetei, fecioară febrilă, femeie spasmodică, ducându-și garderoba în o sută de camioane, în vizită pe la Universitatea din Oxford și Cambridge, dar nu mai puțin răspunzând rectorilor în grecește și latinește, după cum răspundea ambasadurilor într-o singură zi, în italienește, franțuzește și latinește, — ca una care, tinără principesă, cetise în text pe Demosthenes și Aeschines și tradusese *Itheronul* lui Henophon, o piesă de Euripid și trei cuvântări de Isocrates.

Dogos Protopopescu

Un cartier universitar

de Mihail Berceanu Prof. la Universitatea din Iași. Ajutor de primar al Capitalei.

După întregirea politică a neamului românesc, realizată cu marjete urmează să se desăvîșească întregirea lui sufletească. Aceasta trebuie să fie preocuparea generației actuale și mai ales idealul generației de mine.

Tineretul cult, studentul meu, are rolul cel mai de seamă pentru realizarea acestui ideal.

Tineretul nostru, așa cum crește astăzi, nu se prepară suficient în această direcție, avînd să lupte prea mult cu greutatea vieții și să fie în contact, în medii dubioase, cu elemente care tind la descompunerea neamului nostru.

Profesorii universitari nici ei nu urmăresc de tot de clar realizarea acestui ideal, fiind cei mai mult preocupați de griji mărunte de ordin material.

Pentru a da liniștea necesară profesorilor și studenților și pentru a-i depărta de influențele distrugătoare, trebuie să se creeze un cartier universitar unde profesorii și studenții să locuiască împreună.

Lucrul este ușor de realizat. În dreptul Facultății de Medicină Statul

are un teren de șase hectare rezervat a estui s-rop. În fața acestui teren se găsește terenul rezervat gării centrale, care nu mi corespunde nevoilor de dezvoltare în viitor a Bucureștilor. Primăria are cîteva mii de metri pătrați lângă Grădina Botanică, pe care, printr'un vot al comitetului interimar i-a pus la dispoziția județelor în mod gratuit pentru a construi cămine studențești. După planurile înlocuite se pot construi pe acest teren oferit de Primărie patru cămine pentru 1500 studenți în cari vor putea locui și șasesprezece profesori universitari.

Grădina Botanică ar deveni parcul studenților.

Pe acest vast teren admirabil grupat în dreapta și stînga Dimboviței, lângă Facultatea de Medicină și nu departe de Universitate, se

poate ușor crea cartierul universitar, unde să se desvîșească într'o viață nouă cei 14.000 de studenți de azi și poate 25.000 studenți de mine.

Pe acest teren de aproape patruzeci hectare se va construi între flori și arbori căminele studențești, laboratorile, bibliotecile, biserică, locuințele profesorilor universitari, cîmpul de sporturi, săile de conferințe, concerta, cinematograful și teatru, după un plan de ansamblu.

Pe acest teren profesorii și studenții astfel grupați din toate colțurile României, descătușați de grilele mărunte ale vieții, vor putea să întreprindă și să limpezească idealul de unificare sufletească al neamului nostru.

M. Berceanu

Profesorii și studenții

Dacă în străinătate se vorbește de o viață universitară simplă, bogată în tot felul de manifestări, și în țara noastră zorii unei zile mai bune au început să se arate, studențimea începînd să vadă adevăratul ei rost în mijlocul poporului. Din cînd în cînd o notiță scurtă de ziar aduce vestea înbucurătoare, că în cutare colțșor de țară, un grup de studenți a sosit să aprindă candela de veghe a culturii în sufletul trudit al țaranului nostru. Din nefericire aceste cazuri nu sînt tocmai atît de dese, dacă ne gîndim la ce s'ar putea face de marele număr de studenți pentru poporul dornic de lumină. Lipsa de entuziasm a celor mai mulți dintre noi, se datorește în mare parte organizației vieții universitare, care are multe lacune. Oficialitatea face cît poate, dar poate foarte puțin și răul persistă; iar îndreptarea progresa cu pași înceți. Lipsa de solitudine a profesorilor, lipsa de încredere a studenților în profesori, fac ca viața internă universitară să fie cam turbure, iar cea externă să nu

fie la înălțimea dorită. Contactul între studenți și profesori, nu este ceea ce ar trebui să fie. De cele mai multe ori acest contact se reduce la sala de curs sau laborator, unde profesorul dela înălțimea catedrei se mulțumește să trateze o problemă cu răceala impusă de înălțimea acestei catedre, iar studentul să asculte cu aceeași răceală, reținînd cine știe cît din cele ce i s'au spus.

O comunitate sufletească intimă între studenți și profesori nu există decît foarte rar, iar acolo unde există este o adevărată fericire. Se pot cita cazuri în care profesorii coborîndu-se în mijlocul studențimii, deschizîndu-și larg sufletul la nevoile și dorințele noastre, au făcut cu adevărat operă socială și națională, prin sădirea directă în sufletele noastre a ideilor mari și frumoase. Și acest lucru este cu atît mai adevărat, cu cît trebuie să știm, că tăria și viabilitatea unei națiuni nu residă nici în numărul fabricilor, nici în al automobilelor, nici în al producției chiar, și dacă într'o oarecare măsură

constă și în acestea, apoi mai presus de toate constă în numărul fiilor buni, în numărul caracterelor. Zădarnic ne vom mărgini la laborator și sala de curs, căci acestea dacă nu sînt puse în slujba unui ideal, nu vor face decît să creeze manechine mai mult sau mai puțin perfecte în meseria ce îmbrățișază, dar nici cum personalități puternice pentru prosperarea națiunii. Răul nu este iremediabil fiindcă, precum cum am spus mai sus, zorii au început să se arate, dar se impune ca întreaga falangă de profesori să se coboare în mijlocul studențimii, să se apropie cît mai mult de suflul ei, care asteaptă, ca ogorul dogorit de soarele arzător al verei, așteaptă ploaia binefăcătoare să-l răcorească și să i dea noi puteri de producție și viață,

Florian Ciurescu
Student în Filosofie an. IV

Studentimea și viața națiunii O mare datorie a tineretului

În împrejurările actuale două probleme mari se pun tineretului nostru universitar: una de ordin gospodăresc, *organizarea vieții academice*; alta de ordin științific, *cercetarea și cunoașterea realității sociale românești*, asupra căreia studențimea va avea să lucreze și influențeze, atît azi, cît mai ales mîine, cînd își va fi terminat pregătirea intelectuală și și va fi ales o profesiune.

Studențimea bucureșteană are marele noroc de a avea printre iluștrii săi conducători, savanți cari fac mîndria culturii noastre și al căror nume e tot așa de bine cunoscut și apreciat peste hotare, un bun prieten și un înțelept îndrumător, spiritual și practic, în persoana profesorului *Dimitrie Gusti*. Inițiativei lui se datorește elaborarea celui d'întăiu program științific studen-

țesc de organizare a vieții universitare, lucrat, ca proiect, de Seminarul de Sociologie, Etică și Politică al Universității din București în ședințele din April, Maiu și Iunie 1923; mulțumită pasiunii lui științifice și interesului mare pe care-l poartă viitorului acestei națiuni, s'a organizat și inaugurat anul trecut cu Seminarul său cercetările sociologice pe teren în com. Goicea-Mare din județul Dolj, stabilindu-se pentru aceasta un plan de monografie socială pentru comunele rurale și indicîndu-se normele practice de investigație științifică într'un astfel de domeniu.

Cu ajutorul studențimei idealiste și laborioase nădăjduim să transformăm aceste modeste începuturi de rodnică activitate academică într'o campanie de închegare și înălțare a vieții universitare **prin știință pentru patrie**.

O așteptăm la lucru.

G. Vlădescu-Răcoasa
Asistent universitar de Sociologie

Problema studențească

Pe bulevarde cu frunza ruginită a început să sufle cu putere vîntul rece al toamnei. Pe calea Victoriei, la Șosea, în localuri de petrecere viața a început iarăși să pulseze cu frenezie și cu patmă.

Gara de Nord e asaltată. Studenții infrigurați și istoviți de lungimea celor citeva nopți nedormite, coboară cu ei, din vagoane, geamantanele pline cu cărți, și rămîn într'o nehotărîre dureroasă. Li înspăimîntă perspectiva plină de peripeții a noului an care se deschide...

Iată patru ani de cînd s'au început mișcările studențești. Patru ani de zbcium, de risipă de energie și de ciocniri dureroase. A înșirît această mișcare nu cum se spune dintr'o aiureală spontană, ci dintr'un subconștient pe care vremea îl cimentase în sufletele tuturor. Nimeni nu zice că nu s'a alunecat uneori pe drumuri greșite. Etanul tinerimii nu cunoaște limita în puterea lui de expansiune. Dar dacă

s'a văzut prefînsul pericol în spre care mergeam, cine s'a coborît în mijlocul nostru să asute și să fixeze punctul regulator în jurul căruia să se învîrte activitatea studențească...? Aveam nevoie de o directivă, cine ni-a dat-o? Comunicatele d-lui Rector nu erau suficiente pentru domolirea unui val, care în momente de agitație reprezintă o forță socială. S'a întrebuintat arma acolo unde trebuia să se întrebuinteze suflul.

Greva studențească de anul trecut a dat prilej Senatului Universitar să se întrunească pentru a vedea dacă poate să dea satisfacție punctelor formulate de studenți în memoriul lor. S'a dat un comunicat unde se spunea că cererile studențești sînt în întregime satisfăcute. Studențimea înțelegătoare a intrat liniștită la cursuri. A trecut un an și nici reducerile pe căile ferate n'au fost acordate studenților, nici controlul la cantine n'a fost instituit. Senatul Universitar nu și-a ținut cuvîntul. Prestigiul autoritar al profesorilor noștri a suferit mult.

Sîntem o generație care are nevoie de educație merită să facă față vremurilor de mîine, care vor fi mult mai critice decît cele de astăzi. Cu ce eșim noi înarmați pentru greava luptă a vieții? Cu exemple dureroase ale timpurilor anarhice prin care trecem? Cu învățămintele primite dela dascăli, care au fost viriliți de către un regim politic pe catedrele universitare? Cu exemplele miniștrilor cari acuzați de furt, continuă să rămînă pe banca ministerială?

Iată un complex de fapte care contribuie în mod hotărîtor la educația tinerimii de astăzi. Iși dă oare seama cineva că generația actuală va purta pe conștiință reaua creștere a altei generații?

Nu știu ce m'a făcut ca în această zi de toamnă să mă gîndesc la cei patru ani, cari au trecut în veșnice agitații și frămîntări. Vina nu e numai a noastră. Noi n'am avut în mijlocul nostru un om care să ne asculte și să ne înțeleagă. Sau dacă ne-a înțeles cineva, adevărul sună și mai dureros: Noi n'am avut o autoritate, care să domine spiritele, care să se facă respectată.

Și totuși privind la numele înscris pe frontispiciul acestei reviste, ni apare silueta unui apostol care luminează cu cugetul său tot spiritul timpului. Li simțim autoritatea, și-i vom înțelge chemarea.

C. D. Constantinescu
Președ. Soc. Studenților în Litere
și Filosofie din București

Studentele și Universitatea

Lipsă de curaj, timiditate, stângăcie, teama de ridicol — iată trăsăturile caracteristice ale studenței noastre în timpul anilor universitari, prin cari trece fără a lăsa nici o urmă din personalitatea sa. A venit cu puteri de muncă și virtuți în stare de potențialitate, în speranța de a le putea desvolta și actualiza în lăcașul dătător de lumină, cimentator de suflete curate, cari vor porni mai târziu să înfăptuiască aceiași operă de înălțare asupra maselor sătești și orășenești.

În mod ideal așa ar trebui să se petreacă lucrurile; rezultatele practice ni dovedesc contrariul.

Vom cerceta îndată obârșia răului, pentru a lămuri consecințele.

Intrată în universitate, se găsește deodată într'un vâlmășag de viață cu totul neprevăzută: chipuri din toate unghiurile țării, săli numeroase — de-asupra cărora nu mai atîrnă tradiționala tăbliță indicînd «cl. V» sau «clasa VIII», — profesori cari discută lucruri începute cu ani în urmă, grele de priceput (evitat!), fără interes, nici un înurmător care să te înțieze în calea ce ai să urmezi, — așa încât, anul în tîiu se scurge abia întru învățarea regulamentelor, în al doilea începe să mai dispară ceața care învăluie problemele și în sfîrșit, în ultimii ani, încep să se lămurească și să se contureze chestiuni elementare aproape — insuficiente pentru știință în general, cît și pentru tot timpul ce-a trecut.

Și atunci, dorul de a asimila cît mai multe cunoștinți și de a te forma, se transformă — volens, nolens — în necesitatea grijurelnică de a termina mai repede spre a ocupa „postul”.

Cu alte cuvinte, de unde

Universitatea pretinsă la început *mijlocul* de a-ți afirma personalitatea, acum devine *numai scopul* înjgheberii unei cariere oare care.

S'a afirmat în nenumărate rînduri că Universitatea nu este o simplă fabrică de produse dăscălești, preotești, etc. — rezultatele — în parte — dezastruase ale examenelor dovedesc, că alarma a rămas de domeniul teoriei.

E drept că, făcînd apel la datele psihice, s'a dovedit sensibilitatea — uneori adinc înăscută la partea feminină. Datorită acestei stări afective, s'ar deduce timiditatea, lipsa de îndrăzneală în discuții, urmarea fiind:

Neparticiparea *activă* la seminarii, sau, ceiace ar fi mai grav, *nefrecventarea lor* — deci *ore libere* întrebuintate prost sau în cel mai bun caz, nu supt directă supraveghere și îndrumare a unui profesor sau asistent.

Toată această stare de fapt se îmbină apoi în credința comună că fetele nu muncesc, — credință cu totul neîntemeiată (exceptînd casurile izolate).

După cum, în genere, orice problemă are o soluție, voi căuta să împletesc experiența cu observația pentru a soluționa — pe cît este posibil — problema ce ni-am propus, definind cu această ocazie rolul ce ar trebui să îndeplinească asistentul universitar în accentuarea personalității studenței.

Actualmente, pro seminariile — conduse de asistenți — nu diferă decît printr'o graduare a subiectelor din lucrări, de seminariile propriu-zise, *metoda* este uniformă: Se citesc referatele, iar discuția se încinge între acei cari au curaj — recte studenții — pregătiți oarecum cu

prestanță și cu imbold puternic la atac.

A lua cuvîntul într'un seminar, — în mintea unei fete ia proporții gigantice: emoții, frică, gîndul de a nu da greș.

Cel puțin pentru anul întîiu (poate chiar și în al doilea), ar trebui ca pro-seminarul să ia aspectul unor colloquii, în cari discuțiile să nu mai fie lăsate la libera alegere a studenților, ci însuși asistentul să desemneze pe acel sau aceia care va trebui să clarifice problemul pus în discuție.

E necesară această mică constrîngere în primii ani, întru cît trecerea dela regimul sever și autoritar din cursul licial, la libertatea fără îngrădire din Universitate, — duce cu totul la desorientarea studentului.

În felul acesta s'ar forma deprinderea, s'ar ascuți inteligența, s'ar tempera fondul de emotivitate, s'ar înlătura acel murmur de surprindere în sală cînd ia cuvîntul o fată, ar dispărea tremurul și șovăiala în vorbire, am putea desprinde din obscuritatea, care o înconjoară, tipul studenței romîne, luminat de încrederea în puterile sale intelectuale, morale și sociale.

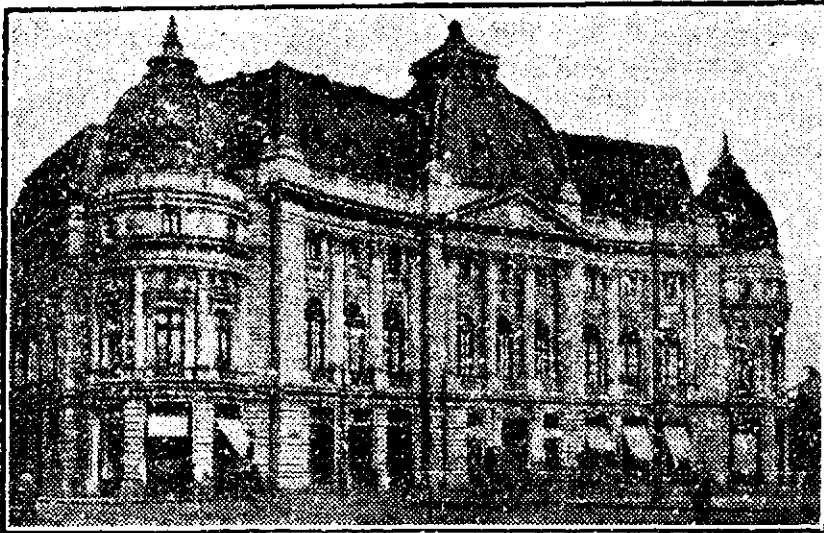
Alexandrina Suci
Absolventă a facultății de litere
și filosofie din București

Unui filolog

Ti ai stors întreaga ta știință
În opuri vaste, pic cu pic,
Așa că nu e de mirare
Că'n cap nu ți-a rămas nimic.

St. Beș de Chi

Abonamentele la Universul Literar, Ziarul Științelor Populare și Veselia fiind cu premii se fac numai pe un an și costă 210 lei tiacara.

Fundafia Universitară Carol I

Studentimea universitară și literatura

Studentimea universitară a dat foardeauna elemente de valoare, care au contribuit în mod efectiv la progresul mișcării literare românești. Acest efort puternic l-au adus mai mult, după cum este și logic, studenții dela Facultatea de Litere și Filosofie. Putem cita, totuși, câteva exemple strălucite de talente literare, venite și dela alte facultăți, sau din afară de Universitate. În istoria literaturii noastre întâlnim pe avocații: Al. Vlahuță, Barbu Delavrancea, Al. Brătutescu Voinești, Arthur Gorovei, pe agronomul Sandu Aldea, pe veterinarul D. Nanu, pe magistratul Cincinat Pavelescu, pe instructorii I. Adam și G. Tutoveanu și pe ofițerii Em. Gârleanu și Tudor Pamfile, cari au ocupat locuri așa de însemnate în literatura noastră.

În genere tinerii înscriși la facultatea de Litere și Filosofie, îmbrățișând cariera profesoratului, au avut de obicei o noaptea înțelegătoare de romanele lui Balzac, Gogol și Turghenieff sau de versurile lirice ale lui Eminescu și Coșbuc, n'au suferit consecințele destul de grele ale două zile, la lecțiile de trigonometrie și zoologie...

Și atunci în adâncul sufletului său s'a născut dorința aprigă de a fi odată volnic să poată citi în libertate tot ceea ce dorește. Aceasta largă libertate nu i-o poate da decât Facultatea de Litere, unde se învață și se studiază în amănunțime toate cărțile brevetate de programul divers și bogat al liceului.

Uneori tinerul are și talent literar și atunci tot Facultatea de Litere îl va ispiti, deși, de multe ori, după dorința părinților, i se cere să se consacre altei cariere mai adecvate cu materialismul timpurilor contemporane...

În unele orașe provinciale, tinerii cu inclinații literare se constituiesc în societăți, puse sub patronajul profesorului de limba română, având și un organ literar. Voi cita numai în treacăt revistele liceului „Unirea” din Focșani, „Petru și Pavel” din Ploiești, „Național” din Iași, și vestita revistă „Luceafărul” din Ploiești, condusă pe vremuri de liceenii Ion Miulescu și Al. Gherghel.

În aceste organe literare își găsesc așezare și încurajare primele încercări literare ale tinerului licean. Îndemnat de acest protector literar și de vreo două trei benevoitoare și de multe ori elogiatoare, a profesorului de limba română, elevul capătă curaj și îndemnări pentru reviste mai cuosecute și mai mari. Revistele „Ramuri” dela Craiova și „Universul Literar” din Capitală au primit cu argă bunăvoință încercările de talent ale liceenilor.

Când tinerul literat ajunge student în Capitală găsește un teren mult mai favorabil pentru dezvoltarea talentului său. Aici are reviste destule pentru a-și plasa bogata sa producție literară, aici găsește literați consacrați.

După cum vedem ajunși în asemenea mediu prielnic literilor tinerii scriu mereu și unii din ei scriu cu talent și folos și numărul lor crește, cte te, ca trunza în codru primăvara. Dacă aș depăși cadrul acestui articol menționând și pe tinerii scriitori din afară de universitate, numai enunțarea lor ar umple coloane întregi ale acestei gazete literare.

Dar pentru dezvoltarea unui talent puternic, de sigur că învățarea unui sistem critic nu prea aduce multe roade, și să cunoșc cazuri cind profesorul de literatură e nevoit să fie „indulgent” la examene cu studenții poeți. Un exemplu tipic avem cu gingașul poet Șt. O. Iosif, care la un examen de estetică literară n'a știut ce ideie să uprindă în frumoasa sa poezie „Fusul”. Sîntem convinși desigur cu toții că poeții Cerna, Iosif și Topirceanu n'au prea învățat multe lucruri dela profesorul de critică literară dela universitatea din București, după cum nici tinerii poeți Demostene Botez și Al. Philippide, dela profesorul lor din Iași. Talentul puternic își croște singur drumul, fără a avea nevoie de îndrumările didactice ale profesorului; tot și ospitalitatea pe care o da revista ajută mult la încurajarea tinerilor talente. În coloanele „Sămănătorului” condus de d-l Iorga s'au publicat primele poezii ale poetului Cerna și Vilsan, în „Convorbiri Critice” conduse de d-l Dragomirescu primele încercări ale lui Al. Stamatiad, etc., în „Viața Nouă” a d-lui O. Densușeanu primele încercări ale poetului Dragoș Protopopescu, etc., în „Viața Românească” a d-lui Ibrăileanu primele debuturi ale lui Demostene Botez și alții.

Dacă îndrumările critice ale profesorului n'au fost așa de prielnice dezvoltării literare a tinerului poet; în schimb metoda și implică pentru producerea operelor de istorie și cercetări literare, a adus cele mai frumoase roade.

La „Arhiva” lui Xenopol a publicat d-l Iorga primele d-sale studii literare; la „Convorbiri Literare” conduse de I. Bogdan au apărut lucrările tinerilor istorici C. Gurescu și St. Orășanu; la „Noua Revistă Română” a d-lui

C. Rădulescu Motru a publicat d-l L. Petr. vici și alți lucrările lor de filosofie și tot aici a apărut lucrarea semnarală a studentului V. Cara van: „Ritmul muncii în posesiile populare“; în „Viața Nouă“ a d-lu. O. Densusia u au publicat studiile lor de istorie literară P. V. Haneș și C. Damianovici; în revistele conduse de d. Ioiga: „Drum drept“, „Ramuri“ și „Revista Istorică“, au apărut primele lucrări științifice ale istoricilor: Buiat. C. C. Gurescu P. P. Panaitescu etc.; și în fine la revista „Roma“ a d-lui R. Orz au căpătat metoda științifică pentru cercetări istorico-literare, tin rii Calinescu și D. R. du, care a dat în ultimul timp un interesant studiu asupra influenței italiene în „Trigamada“ lu I. Budai Deleanu. D n seminarul de istor a literaturii românești condus de d. I. Brianu au apărut interesele lucrări: „Alexandria în literatură română“ a d-lui N. Cartajan și „Stilul lui D. Cantemir“ a d-lui Dragoș Protopescu.

Asiăzi o bună parte d n aceste reviste au dispărut sau au trecut supt alte direcții, totuși studențimea universitară de acum lucrează metodice, și crează mai mult decit acum 10-20 d. a.n.

D n acest puternic aport adus de studențimea actuală liter lor romine, vom desorde mai multe grupuri bine distincte, care vor avea rostul lor în mișcarea literară de mine.

Porniți, după cum suneam încă de pe băniile liceului către publicitate, actualii studenți, ne mai găsind la Un versitate ospitalitate literară de altă dată, au fost nevoiți, și au reușit în bună parte, să-și creeze reviste proprii. St denții craioveni, cari au debutat la revista „Ramuri“ au întemeiat în ultimul timp două reviste literare conduse de e: „Flamura“ și „Suflet rominesc“. Tinerii poezi de talent: Radu Gir, N. Milu, abilitul critic: T. Uluu, traducătorul din literatura clasică N. I. Herescu și folkloristul N. Popșor sunt colaboratori și conducători revistelor citate mai sus.

Un alt grup de tineri studenți d-lu. Gaia, în frunte cu agerul con ucător Gr. Vēja, după ce au „licențiat“ cu sfială și modostie la o revista liceală, au întemeiat în ultimul timp revista „Miorița“ cu un program nou și bine d n s nct.

În Capitală alți studenți lite aș conduc revista „Ritmul vremii“, în care se relievează o conduită sănă-

toasă. Prosa sănătoasă a a-rei Vel escu, poesiile simțte ale d-rei Cornelia Buzdugan ale lui S. Dumitrescu cum și tra ucerile lui Murărașu și Gr. Sălceanu dovedesc cu prisosință cele propuse de conducători în programul revistei.

La Biriad apare „Țara de jos“ condusă de d-nu G. V. Boez, N. N. Vasiliu, N. Manolescu și Gh. Rinzescu în care se accentuează o sănătoasă notă rominească.

Caracterisarea generală a producțiilor literare studențești, se relievează printr'o notă pre ominantă a tradiționalismului literar, trecut adesea prin rafineriile școlilor noi. Excepție fac numai câțiva poezi ca Vladimir Străinu și Mihail Steriade, care scriu supt influența simbolisților franceși.

Acest respect al tinerilor literar studenți față de literatura românească a înaintașilor, face ca producțiile lor literare să fie mai să nătoase și mai train ce, limba mai curată și mai armonioasă și deci și efortul lor poate contribui cu folos la progresul literaturii noastre.

Gh. Cardaș

Asistent universitar

Gânduri de student

Eram deunăzi în tovărășia citor-va colegi. Era vorba despre numărul acesta al „Universului Literar“, care trebuia să fie al nostru, al studenților,

Un prieten, care se ocupa cu strângerea materialului studențesc menit să vadă lumina tiparului în acest număr, îmi propuse să scriu și eu un articol, cit de scurt, și scoase chiar din servietă vre-o două coale de hirtie pe care să-i redactez!

— Bine, să scriu. Dar ce?

— Există atâtea chestiuni interesante în care poți cu prilejul acesta să-ți dai părerea, a fost răspunsul!

Chestiuni interesante sînt, într'adevăr. Dar deși aveam această convingere, îmi dam totuși sama că mă stăpînește acel sentiment de nehotărîre, întru cit-va de desorientare, pe care îl încerci uneori în fața

hirtiei albe, cînd trebuie s'o încrești cu slove.

...Și totuși unii, am reflectat atunci, unii nu se sfiesc de loc de a-și da o părere cit de pripită, nici nu pregetă cînd e vorba să ia vre-o atitudine în fața faptelor.

Dar, a nu se sfii, a nu pregeta, este o calitate sufletească ar putea obiecta cineva ghicindu-mi poate intenția de a-i critica pe acei la care m'am referit.

Da, așa este. Avînd însă în vedere că multe păreri greșite s'au exagerate au fost emise, că multe vorbe ne la locul lor au fost rostite, și aceasta numai datorită perspectivei înguste sub care mulți sînt obișnuți să privească lucrurile, datorită modului incomplet și unilateral în care studiază unii problemele, cred că o pătrundere mai adîncă, mai serioasă a diferitelor chestiuni care se ivesc o îmbrățișare a lor sub toate aspectele este recomandabilă, și aceasta, cu atît mai mult cu cît ne gîndim la problemele cu caracter social la care fiecare dintre noi este înclinat să găsească o soluție sentimentală.

Și fac aceste consideratiuni gîndindu-mă în deosebi la viața noastră universitară din ultimii ani, în care multe fapte regretabile s'ar fi putut evita, dacă, înainte de a fi luat vre-o hotărîre, am fi pregetat — implicit am fi gîndit — mai mult, și dacă, ceia ce e trist, mulți dintre noi nu ne-am fi grăbit să luăm în fața chestiunilor cari s'au agitat, atitudini pornite nu din sufletul nostru, ci determinate de atmosfera, de multe ori nesănătoasă, care ne înconjură.

D. C. Prejbeanu

Orice corespondență pentru „Universul Literar“ precum și revistele sau cărțile trimise spre recenzie se vor adresa d-lui Ion Sân-Gorgiu, Calea Victoriei, numărul 89 scara B.

Cuvîntul studențimei

de I. Gr. Opreșan

A izbucnit din adîncul acelei permanente conștiințe studențești pentru apărarea integrală a lor noastre.

Era în Octombrie 1913. Anumiți cetățeni, de limbă și spirit străin, căutau să escaladeze zidurile principalului nostru tempu de artă națională cu o piesă în care tendința jignia demnitatea noastră românească. Poate că în altă vreme, când spiritele ar fi tot mai puțin agitate, obiectul de natură pur estetică n'ar fi oprit accesul acelor piese pe prima noastră scenă. Dar, cum abia venisem atunci din expediția din Bulgaria și se vindea — ca totdeauna în asemenea vremuri — hestiuinea drepturilor, anumiți cetățeni deveniseră mai mult de lit îndrăznești și voiau à tout prix să ni arate, îndrept, justifierea acestor drepturi. Era o chestiune de atmosferă, de ambiție să strecoare în repertoriul Teatrului Național pe „Manasse”. Și au căsăt întregul sprijin în directorul de atunci al Teatrului — dl Davila — și în toți cei cari n' simțeau jignirea profundă ce se adu ea românului. Va să zică era vorba de o piesă care — două c m — pune la marea întrunire studențească din 24 Octombrie un profesor universitar — nu fusese gândită românește. Și în al doilea rând, ceea ce s'a putut vedea de toată lumea, era tendința urmărită cu perseverență de acei cetățeni, de a se înjosi instituțiile noastre în proprii noștri ochi.

Studențimea s'a găsit mobilizată, unită cu toți cei, în sufletul cărora vibra conștiința demnitatea românească, și a impus, cu sozdaritatea ei scoalărea din repertoriu a piesei „Manasse”. Atunci s'a văzut ce era în dosul piesei.

Au răsărit ca din senin sprijinitorii estetismului, în toate unghiurile bucureștilor, s'a pornit o campanie deșantată contra studențimii din oficiile tuturor zărelor aproape, ba s'au lipit afișe oficioase arătîndu-se că mișcarea este a unei „intime miorită” ca număr și valoare”. Dar studentul meu — *alături de profesorii ei* — expresiunea cea mai înaltă a demnității naționale, a izbucnit pînă la capăt, respingînd încercările încapăținate de a se rețua piesa.

„Cuvîntul studențimii” a fost organul prin care vorbea atunci co-

știință, obștiinții. În articolul deschizător al foii „pentru lupta culturală națională” se spunea categoric: „Să luptăm contra oricărei încercări de încălcare a ființei noastre etnice: să nu îngăduim să ni se atace limba, datinile cele bune, demnitatea întreagă”.

Și în adevăr generația aceea de studenți s'a ținut de program. A rămas pe „Manasse” a teatrului dnei Mărioara Voiculescu. Ba, chiar acolo, direcția teatrului, în urma intervenției, a suferit părțile ofensatoare pentru noi.

Foata a continuat lupta cea bună, pa nică, în mijlocul ciocotului de patimi pe care le-a ridicat „chestia Manasse”. Demnitatea studențească nu s'a coborît nici o clipă. *Nu s'a înregistrat nici un geam spart și nici o lovire.* Un președinte de centru st. deteșc, trecînd peste colaboratorii săi și deservind mișcarea în ziare, a căpătat o colegială corecțiune — dar atât!

Gușerea din jurul ziarului a încheiat o tradiție studențească de bună gospodărie în viața universitară.

Dela această grupare a plecat ideea înființării căminurilor studențești (Vezi articolele d-lui C. N. Pirvulescu). Tot aici se publicau dările de samă dela societățile speciale și frumoasa și rodnică activitate a cercurilor județene. Cine va citi paginile acestor lapte extra-universitare va găsi în ele mult îndemn și multă jertfă. Foata întreținerea legăturii cu studențimea română de peste hotare și cu cenrul universitar dela Iași. Cronica culturală semnată de d. G. Răoare (B. Igaru), va rămîne o pildă pentru toate generațiile de studenți.

Grupa ea din jurul acestei gazete păstra încă vie amintirea lui 13 Martie 1906. În 1914 și 1915 eaa serbătorit — cum poate niciodată nu se mai serbătorise — ziua aceasta scumpă studențimii. Atît la Universitate cit și la Ateneu. Mă aduc aminte de emoțiunea știință ce ne încalza pe toți c. d profesorul nostru, sufletul mișcării din 1906 intră în sala a patra a Universității în ploaia de flori. Sala era supratîrîtă de studenți, iar pe primele scaune, din fata catedrei, puteam vedea chiar profesori universitari asistînd la serbătorirea organului de noi.

„Cuvîntul studențimii”, apărut la

24 Octombrie 1913 și încetat la 12 Martie 1915, a însemnat, în la gulsir al generațiilor studențești, încă o fâclie cură a a conștiinței naționale.

Iată și cite va nume din răbojul acestei foi: Z. h. Florian, C. N. Pirvulescu, Șt. Botou, Traian Petreanu-Giurgiu, Virgil Duceșescu, I. Gr. Opreșan, G. Banu, C. Beldiceanu, P. Chirica, Gh. Răoare, C. C. Ionescu Brăila, Traian Dimitriu, C. E. Samson, N. P. Treșcu-Zoița, M. Iliescu, Mihnea Oimazu, M. Iordăchescu Măgu, N. Enescu, I. N. Florescu, D. Enăchescu.

Bibliotecile

Bibliotecile la îndemna tineretului universitar din Capitala țării, au ajuns, din cauza numărului mereu crescînd al cercetării lor, cu totul neîndestulătoare.

Pe lângă aceasta anumite lipsuri administrative, se constată chiar la singura mare bibliotecă universitară, a Fundației Regele Carol I.

Se întimplă uneori să nu găsești cartea de care ai nevoie — deși e catalogată — fiindcă va fi fost cîștie cînd imprumutată cuiva, care n'a resituit-o încă. Din cutare volum, operă de m'galoasă artă tehnică a trecutului, un cititor lipsit de pietate a sustras planșele, dintr'un alul chiar paginile. — iar cînd administratorul a prins de veste, era pretertrziu... Intîlnești altele, cărți cu file egitate să se răvăsească, — și altele, avînd pagini întregi cîștite cu tot felul de „comentarii” cîștite în toate sensurile și în toate culorile, încit îți-i silă să le mai răsfoești.

Reviste de ale noastre, ori din cele ce ni vin de peste hotare, nu se mai văd. Am socotit că bugetul desigur s'arac al Fundației, nu mai ngăsuie cumpărarea periodicelor originale în țările cu valura ridicată. Dar „moșul” un devotat slujbaş al bibliotecii, încăruntit între rafiurile cu miros de hîrtie veche, mă lămurire te cu un accent de mustrătoare tristețe: „Tot nu mai vin reviste din acestea, dar avem ordin să nu le mai lăsăm folosimii cetitorului, fiindcă nu era zi să nu se „rătăcească” cite una... S'au rătăcit așa și mindrețe de cărți cu tramică legătură în piele și multe din celelalte. Dacă-o merge tot așa!... Și-i păcat, Domnule, mare păcat!”

Un mare neajuns e-te și întirzierea cu care biblioteca își procură

când și le procură, operele cu răsunet, recent apărute la noi și mai ales în străinătate. Și cum mai întotdeauna o carte franceză, ori vre-o importanță publicațiune străină prăjitește costul unei cartele pe cinci spre zece zile la cantină, studentul sărac se măginește să știe despre cutare operă de samă, atât cit a citi în vre-o recenzie fugară. Astfel, chiar cei mai sîrguitori studenți nu sînt în curent cu ce se publică în domeniul specialității lor.

Bucureștii — centru radiator de lumina în toate Țările Române, studentismului — merită, fără întoială și Domnul Samurcaș va fi de acord, o Fundațiune Universitară altfel îngrijită...

Anul trecut mersese zvonul că Ministerul Instrucțiunii studiază clădirea unui local pentru biblioteca Academiei Române. Proiectul însă, a rămas, precum se vede, în stare de studiu pînă astăzi.

Clădirea *va trebui* totuși, să se ridice. Actuala sală de lectură a bibliotecii Academiei, a ajuns cu totul insuficientă pentru a cuprinde, ospitalier și comod, pe toți doritorii de a cerceta cărțile rare, mămuscrite valoroase, tesaurizate aici. Pe lângă acest neajuns, lipsa stingheritoare de încăperi constrînge Administrația Academiei să nu poată îngriji potrivit tuturor cerințelor unei biblioteci moderne, de cărțile, publicațiunile și tipăriturile de tot felul, ce vin să îmbogățească necontenit colecția existentă.

De asemenea este de dorit ca odată cu împlinirea acestor lipsuri să se avizeze de cei în drept la găsirea tuturor mijloacelor materiale, așa de trebuitoare completării catalogului Academiei cu volumele ce lipsesc și înzestrarea acestei biblioteci, în viitor, în așa fel, încît cercetătorul de orice specialitate să găsească izvoarele ample de informație și documentare, ce-i vor fi necesare.

În toată țara, dar mai ales în Capitală, se manifestă dela o vreme o aprigă sete de cultură. Fenomenul e nemilos. N-voia unei vaste biblioteci bine înzestrată, unde marele public să găsească cartea potrivită cu priceperea și cultura fiecăruia, este azi de netăgăduit.

Cam a estei necesități ar vrea să corespundă proiectata bibliotecă publică a Ateneului, a cărei inaugurare ar fi de dorit să nu intîrzie prea mult.

Si am dori de asemeni ca această operă să nu se înlocuească

după formulele simpliste și superficiale care st-au mai totdeauna la baza înfăpturii or de folos obștești, din țara noastră.

Să se ia toate măsurile premergătoare unei bune funcționări. Să se asigure de mai înainte mijloacele materiale suficiente — pe truca astfel nici una din lipsurile așa de dureros resimțite la bibliotecile sus menționate, să nu se repete.

Nu putem încheia această însemnare, fără a nu aminti și de bibliotecile ce funcționează pe lângă Facultățile de Medicină, Litere și Filosofie, și Drept.

Aceste două din urmă deși gospodărite cu multă trageră de inimă de tineri intelectuali geloși de bunul lor mers, cum e spre exemplu profesor Const. Georgiade bibliotecarul Facultății de Litere și Filozofie, — nu au însă mijloacele necesare unei bogate înzestrări cu cărțile necesare studenților.

Singură biblioteca Facultății de Medicină face excepție. Susținută mai ales din cotisațiile studenților și a medicilor din țară, această instituțiune este din toate punctele de vedere vrednică de laudă și constituie un model de bibliotecă de specialitate.

Acum cînd viața universitară pare că pășește spre o nouă epocă cînd experiențele trecuului, atât de dureros simțite și astăzi, vor indemnă la o mai sănătoasă și înțeleaptă îndrumare, cînd silințelor statului se adaugă generosul sprijin al inițiativei private, — putem nădăjdui temeinic și la o reorganizare a bibliotecilor, acest indispensabil auxiliare ale vieții academice și minunate mijloace din țară culturală.

N. N. Vasiliu
Doctorand în drept

Studentul actor

— Tot să nu fi tu în rînd cu oamenii, măi Neculai. Te țu nu mai de fiecare. Auzi, să fiecărească el toată ziua în pustiu. Societatea „Noua Generație”, să joace Teatrul... Ce naiba nu cauți și tu o ocupație mai onorabilă? Ai să-ajungi un stricat ca bietul Ionescu: un doi ani la drep, îi mîncă cîinii din traistă și îi mucelesc coatele în brourile Administrației Financiare. Fă-te și tu un Doctor, un Avocat un Inginer, — mai la țate de fiecare!.....

Așa-mi spune o soră bună, acum citiva ani, cînd eram învăță-

tor, elev de liceu și politician!

Imi erau dragi oamenii și ignoranța celor muți mă atrăgea mai mult decît deșteptăciunea celor cari se închideau în tîmuri de fildes — și imi spune-m că tuturor acestor oameni trebuie să li se deschidă capul asupra rostului lor pe pămînt. — Dar cum să te pui mai cu folos în slujba lor?... Asta era întrebarea mea de toate zilele. Și de aceea eram învățător, faceam politică și imi dădeam examenele ultimelor clase de liceu în particular, în vr-me ce eram și Vice-Președintele societății „Noua Generație”.....

Am jucat odată într'un grup de diletanți „Scrisoarea pierdută” a lui Caragiale și m'am luminat, căci bune urmări a avut această piesă printre cei ce au ascultat-o.

Toate celelalte ramuri de activitate omenescă sînt bune și cinstite în măsura adevărurilor pe care le propagă, dar muțimea le consideră ca pe o mîncare necesară și obișnuită. Și apoi puținii ce-și sacrifică năzuințele lor bune acestor ramuri, mai adesea nu-și pot spune cuvîntul întreg din cauza moravurilor prea bizantine ale societății noastre actual.

Un om, care a avut nenorocul să se vadă la un moment dat mai bun decît cei cari îl înconjoară, red că trebuie să cultive și în ceilalți aceiași bunătate. Și toate sentimentele bune, nu se pot propovădui mai cu folos decît pe *Scenă*, fiindcă acolo se face *Artă*, artă înseamnă *Frumos*, iar frumosul atrage și atinge coardel sensibile ale sufletului omenesc.

Iată cum cu ajutorul studenției m'am făcut Actor; iată eum jude a un Actor — Student..

Sursoară bună, tu esti învățătoare de copii mici la țară, eu sunt învățător de suflete.

N. N. Matei
Actor — Student

Universul Literar

Cuponul Nr. 27.

Strângeți complet aceste cupoane și veți lua parte la premiile „Universului” printre cari 2 CASE. și 2 VILE.

— Tragera în toamnă Citiiți în „Universul” lista premilor.